
Myer R. Wolfe: Zapis v spomin

Author(s): Vladimir-Braco Mušič

Source: *Urbani Izziv*, No. 10, Ob 30. letnici! (december 1989), pp. 43-44

Published by: Urbanistični inštitut Republike Slovenije

Stable URL: <https://www.jstor.org/stable/44179852>

Accessed: 14-09-2018 10:03 UTC

JSTOR is a not-for-profit service that helps scholars, researchers, and students discover, use, and build upon a wide range of content in a trusted digital archive. We use information technology and tools to increase productivity and facilitate new forms of scholarship. For more information about JSTOR, please contact support@jstor.org.

Your use of the JSTOR archive indicates your acceptance of the Terms & Conditions of Use, available at <https://about.jstor.org/terms>

This article is licensed under a Attribution 4.0 International (CC BY 4.0). To view a copy of this license, visit <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>.

JSTOR

Urbanistični inštitut Republike Slovenije is collaborating with JSTOR to digitize, preserve and extend access to *Urbani Izziv*

Vladimir-Braco Mušič:

Myer R. Wolfe

Zapis v spomin

Delavci in prijatelji Urbanističnega inštituta SR Slovenije so celo desetletje, od druge polovice šestdesetih let do prve polovice sedemdesetih, srečevali in radi poslušali odličnega predavatelja in zanimivega človeka Mika Wolfa, ki je preminil 25. junija letos, po dolgi in težki bolezni. Njegov prispevek Jugoslovansko-amerškemu projektu študij regionalnega in urbanističnega planiranja je bil med najpomembnejšimi ob prispevku žal tudi že pokojnega Johna W. Dyckmana. Mike Wolfe je kasneje pomagal tudi pri razvoju (Fisherjevega) mednarodnega programa univerze Johns Hopkins v Baltimoru, s katerim se veže pomemben del naših mednarodnih stikov.

Ob zapisu v spomin velikemu človeku in dobremu strokovnjaku ter iskrenemu prijatelju posredujemo faksimile nekrologa iz ameriškega časopisa in naslednje besedilo, ki ga je podpisani poslal na vabilo dekana koledža za arhitekturo in urbanizem Washingtonske univerze iz Seattlea.

Arhitektura in urbanizem danes

(objavljeno v Myer R. Wolfe Festschrift)

Moderno gibanje v arhitekturi je imelo tako moč, da je kazalo, kot da bo trajalo večno. Obstajalo je pričakovanje, da se bo preoblikovalo le navznoter, skladno z organskimi prilagajanjem razvoju tehnologije in novimi zahtevami višjih standardov življenja in kulture ...

Taka prepričanja so bila verjetno zakoreninjena v dobro sinhroniziranih prebojih znanosti, tehnike, umetniške občutljivosti, družbene odgovornosti itd. Vse je šlo od jekla in stekla k betonu, plastiki in drugim sintetičnim gradivom. Šlo je kar zlahka od železnic k avtomobilom, do letal in drugih hitro potujočih/letečih strojev. Šlo je od izboljšane, oznamkane pošte do telegrafa in telefona. Občutek prostora in časa se je poslej le še spreminjal, celo ljudje so začeli živeti dlje, rasti večji, začeli so vedeti vse več - vse se je zdelo obvladljivo, primerno za izboljšanje in dobrovoljno ... Nova zavest, nepoznana prejšnjim rodovom, je

preoblikovala večino razsežnosti snovne in duhovne kulture.

Arhitekti, prevzeti s svojo dejavnostjo prilagajanja (in, zares tudi pospeševanja) novim zahtevam, ki so se postavljale pred njihovo stroko, so spregledali številne vidike svojih tradicionalnih zavzetosti in odgovornosti. (Toda tako se je godilo tudi večini drugih strok!) Cena je bila visoka, moralo jo je plačati naravno okolje s svojim ekološkim ravnotežjem pa tudi grajeno (mestno) okolje in njegova notranja konzistenca: plačale so jo marginalne družbene skupine in končno arhitekti sami. Zdelo se je, da je od arhitekture ostala zgolj naša metoda kot tisto, kar je nekaj vredno in smiselno. Tako smo nenadoma pričeli nuditi svoje metode namesto arhitekture, arhitekture, utelešene v trajnih oblikah, izražajočih zapletena sporočila ...

S pridobivanjem razdalje od že vidnih točk obratov, pa naj bodo to pozna šestdeseta leta, z njihovimi družbenimi nemiri, ali zgodnja sedemdeseta s svojo energetske krizo ali zgodnja osemdeseta z nastajajočim zanimanjem za formalizem na eni strani in z domiselnostjo na drugi, bi lahko prišli do točke, na kateri se začena pojavljati določeno strukturiranje kaosa, ki nas obdaja.

Kvantitativne metodologije in tehnike modeliranja so se umaknile kvalitativni, celo neomarksistični razčlembi, socialno-ideološki aktivizem se je umaknil

socialnemu delu; sistemska organizacija načrtovalskega procesa se je umaknila prosvetljenim improvizacijam v polju razvoja skupnosti oz. izgradnje selišč. Zaznavna analiza z geometrično konceptualizacijo urbanega okolja je bila obogatena s semantiko in semiologijo urbane arhitekture ob krepkem izposojanju iz sodobnega dogajanja v strukturalnem jezikoslovju.

Z vsem tem je morda arhitektura spet enkrat sposobna pokazati moč svoje posebne notranje logike. Introvertiranje zavzetosti za ekspresivno oblikovanje je skladno z zmanjšanim merilom fizičnih posegov v človeški habitat. Pri tem imamo v mislih posege v obliki velikih projektov, ki so izzvali večji del nemira in nelagodja, tako pri oblikovalcih samih kakor tudi pri njihovih naročnikih ...

Modernizem je bil tako močno gibanje, da ga je lahko nasledil le zelo šibak koncept, tj. neki "post-" ..., in je tudi tako močan pojav, da znotraj postmodernizma ali "poznega modernizma" še cvetejo pomembni izrastki izvornih zasnov, npr. "high-tech", neoracionalizem z oživiljanjem Le Corbusiera in Loosa in podobno. Vendar pa je bil prelom nujen, saj je prispeval k:

- novi potrditvi omejitev, ki obstajajo v okolju in v človeku,
- večji občutljivosti za različno, posebno, da celo za nenavadno v ljudeh,

- novemu poudarku umetniške individualnosti,

- diverzifikaciji orožarne oblike, ki naj jih uporablja oblikovanje.

Verovanja arhitektov in urbanistov ni pretresla le kriza tehnološko pogojenega progresizma, tu je še kriza socializma, tako utopičnega kakor tudi "realnega", kajti arhitekturni in urbanistični modernizem je stal in padel s socializmom.

In spet, zdi se, da je bil socializem tako močna zamisel, da je ne zmore zlahka zamenjati neka šibkejša zasnova. Morda še ne moremo videti, kaj se je medtem zgodilo v sistemih, ki so bili tradicionalno opredeljeni kot nasprotje socializmu na področju družbenih odnosov.

Zdaj nas mora skrbeti to, da:

- mladi ljudje negujejo cinizem,
- revni ljudje nimajo večjih obetov,
- rasteta misticizem in metafizika,
- gradijo palače za nekatere, namesto domov za mnoge ...

(Vse te misli so morda le fragmenti iz nekega nenapisanega pisma, odgovora na zadnjo značilno beležko s skico, ki je prispela zgodaj v letošnjem januarju od Mika Wolfa, mojega daljnega, vedno toplega in veselega prijatelja ...).

Wednesday, June 28, 1989

The Seattle Times

H 3

Obituaries

Myer Wolfe, 70, UW urban expert

by Joanne Plank
Times staff reporter

Myer Wolfe, a University of Washington professor emeritus and founding dean of the university's department of urban planning, died Sunday in Seattle after a long illness.

He was 70.

An internationally recognized expert on urban development, Wolfe traveled widely as a consultant and lecturer.

"He was always careful to maintain the practical side to his work," said Chuck Wolfe, one of his sons.

Myer Wolfe worked on projects in Scandinavia, Australia, Myanma (formerly Burma), South Korea, Turkey, Yugoslavia and throughout the U.S.

During World War II, he served in the Army Air Corps in the Burma-China-India theater.

Wolfe joined the UW faculty in 1949 and was the founding chairman of the department of urban planning — a post he held from 1962 until 1967.

His colleagues said he was instrumental in establishing the UW's programs in urban design and planning.

Wolfe was the dean of the College of Architecture and Urban Planning from 1979 until 1982.

He retired from the university in 1983 but in 1986 served as acting dean of architecture and urban design at Arizona State University.

Both his sons followed similar professions. Chuck Wolfe, of Massachusetts, is a land-use attorney; Michael Wolfe, of Portland, is an architect.